

EXPUNERE DE MOTIVE

Inițiativa legislativă privind Legea cooperăției, în concordanță cu legislația internațională ce promovează principiile generoase ale mișcării cooperatiste, are ca fundament ideea de a crea un cadru general al organizării și funcționării structurilor cooperatiste – societăți și organizații cooperatiste.

Tradiția organizării cooperăției în România datează din cea de-a două jumătate a secolului al XIX-lea, fiind marcată de-a lungul secolului trecut de o serie de acte normative care au fundamentat și dezvoltat doctrina mișcării cooperatiste. Referiri la societățile cooperatiste au fost prevăzute în Codul Comerțului din 1887 și în Legea Băncilor Populare din 1903. Legea cooperativelor de meseriași din 1909 a fost urmată în 1919 de Decretul-lege privind cooperativele meșteșugărești, în 1923 de Legea pentru unificarea cooperăției și în 1926 de Legea Centralei Cooperăției. În 1928 a fost publicat Codul Cooperăției, în 1929 a apărut Legea nouă pentru organizarea cooperăției, iar în 1935 a intrat în vigoare Legea pentru organizarea cooperăției, act normativ modificat în perioada 1938-1941. Din 1946 datează Legea pentru înființarea Academiei de Studii Cooperatiste, din 1949 Decretul nr. 133 pentru organizarea și funcționarea cooperăției în România, din 1968 Legea nr. 14 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești, iar în 1990 a fost publicat Decretul-Lege nr. 66 pentru organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești.

Reforma din ultimul deceniu intervenită în economie și societate, impune pe de o parte schimbarea opticii de abordare a rolului societăților cooperatiste, iar pe de altă parte crearea cadrului legislativ propice afirmării valorilor promovate de mișcarea cooperatistă.

Propunerea legislativă pe care o supunem dezbaterii parlamentare creează un fundament comun pentru organizarea și funcționarea societăților și organizațiilor cooperatiste, conținând principii directe cu caracter general și urmând să fie completată cu reglementări specifice tuturor tipurilor de cooperative: de consum, meșteșugărești, agricole, de asigurări, de credit, de asistență sanitară, etc.

Principiile pe care se bazează prezenta inițiativă sunt libertatea de asociere și nediscriminarea ca drepturi și libertăți fundamentale statuate în Constituția României, precum și principiul democrației în luarea deciziilor.

Aspecte deosebite de importante ale propunerii legislative sunt reprezentate de preocuparea pentru problemele comunității coroborat cu principiul cooperării. Ancorarea structurilor cooperatiste în problemele de interes comunitar sunt în strânsă concordanță cu principiul descentralizării și cu cel al subsidiarității ce guvernează funcționarea administrației publice, promovat intens și pe plan european. Această implicare presupune numeroase avantaje pe plan local și regional. În primul rând va însemna o valorificare superioară a resurselor locale (financiare, materiale, umane și informaționale) în interesul comun al colectivității. De asemenea, va asigura solidarizarea membrilor comunității în jurul satisfacerii unor interese comune de ordin economic, social, cultural, educațional, etc. Ținând cont de distribuția demografică a populației României și de procesele de îmbătrânire a populației din mediul rural și de migrare a sărăciei la periferia marilor orașe, dezvoltarea alternativelor locale va determina stabilizarea și revenirea populației tinere în localități care în prezent nu mai oferă perspective de afirmare. Nu în ultimul rând merită subliniat faptul că finanțarea Uniunii Europene este direcționată și spre relansarea vieții economice și sociale în mediul rural, precum și spre dezvoltare regională, iar societățile și organizațiile cooperatiste sunt entități eligibile pentru obținerea de finanțare.

Considerăm că proiectul de lege propus este necesar pentru a crea un cadru unitar de organizare și funcționare valabil și pentru cooperativele deja înființate, precum și pentru clarificarea relațiilor patrimoniale și nepatrimoniale din cadrul structurilor cooperatiste, a promovării autonomiei și libertății de decizie și acțiune, precum și a principiilor consacrate în acest domeniu pe plan internațional.

Având în vedere cele expuse mai sus, precum și alte considerente, supunem atenției dumneavoastră propunerea legislativă privind Legea cooperăției.

Inițiatori,

Antal István, deputat UDMR

Dr. Birtalan Ákos, deputat UDMR

Ráduly Róbert Kálmán, deputat UDMR

27 iunie 2001